

Talepapir for foretræde 9. februar kl 16:15-16:30

12. februar 2016

Kære formand, kære udvalg, tak fordi I ville modtage Danske Erhvervsakademier i deputation her i dag.

I de kommende måneder forhandles et nyt bevillingssystem på det videregående uddannelsesområde - til erstatning af det eksisterende taxametersystem - på plads. Det er en vigtig opgave, og udkommet vil påvirke vores uddannelsessystem i adskillige år fremover. Andre tiltag som dimensionering og fremdriftsreform er i sammenligning med denne opgave bare småjusteringer – hvor der drejes lidt på forskellige håndtag. Det, der skal ske nu, er en gennemgående ændring i den motor, der driver vores fælles uddannelser.

**Danske
Erhvervsakademier**

Danske
Erhvervsakademier
Nansensgade 19
1366 København K
www.dkea.dk

Sagsbehandler
Alexander Lindholmer
Nepper
Analytiker
Telefon: 27210404
E-post: alne@dkea.dk

SKIFT TIL SLIDE 2

Derfor er jeg også glad for at kunne besøge udvalget i dag. Udfaldet af de kommende forhandlinger får stor betydning for vores uddannelser, de studerende og erhvervsakademierne. Og i den forbindelse ikke at forglemme – de 26 uddannelsesbyer, hvor vi i dag udbyder korte og mellem-lange videregående uddannelser.

SKIFT TIL SLIDE 3

Det er - ikke overraskende - et område, som kan indbyde til lange og dybdegående diskussioner om fordele og ulemper i de forskellige mulige bevillingsmodeller, der vil blive præsenteret. Det er der ikke tid til i dag, så derfor har vi udvalgt en række kerneproblemstillinger, som vi håber, bliver taget i betragtning efterfølgende i det arbejde, der forestår i forskellige fora:

One size fits all er IKKE den løsning I skal gå efter.

Danske Erhvervsakademier ønsker ikke en gentagelse af processen vedr. udmøntningen af dimensioneringstiltaget, hvor én og samme model blev rullet ud over hele sektoren – uden skelen til de mange og store forskelligheder, der er mellem delsektorer og institutioner på tværs af den videregående uddannelsessektor. Der er stor forskel på de grundlæggende vilkår i driften af et erhvervsakademi og et universitet.

SKIFT TIL SLIDE 4

Lad mig at uddybe:

Den brede regionale dækningsforpligtelse

Erhvervsakademisektoren har en stor geografisk spredning med uddannelser i 27 forskellige byer. Denne geografiske dækning, der sikrer videregående uddannelser i Grenaa, Skive, Rønne og Nykøbing Falster, giver erhvervsakademierne andre udfordringer end f.eks. CBS eller RUC, med meget store enheder samlet ét sted. Det er dyrt at have mange adresser, men det hører til et Danmark i en bedre balance, at uddannelsesudbudene er der.

Det er dyrt at have mange uddannelser.

Som Deloitte's omkostningsanalyse også illustrerede, forøger små uddannelser med et begrænset optag omkostningerne. Uddannelsesinstitutioner med små uddannelser og ovenikøbet mange forskellige uddannelser er derfor særligt udsatte. Akademiernes prioritering af og forpligtelse til at tilbyde et bredt udbud i hele landet er altså en økonomisk udfordring.

Det er dyrt at undervise.

Den væsentligste udgiftspost for alle erhvervsakademier er undervisningen - ikke udgiften til administration, bygninger eller IT. Dygtige undervisere i tæt og hyppig kontakt med de studerende er en del af vores DNA, som det også er på ingeniør- og maskinmesteruddannelserne. Vores studerende får meget undervisning – typisk 20 - 25 undervisningstimer om ugen, og undervisningen foregår primært i mindre hold på op til 30 -35 studerende. Det afspejler en bred og varieret pædagogisk tilgang, som der også er brug for i lyset af den meget bredt sammensatte studentergruppe, som studerer på akademierne.

Keep it simpel

Taxametersystemet er ofte blevet udpeget som den væsentligste årsag til f.eks. faldende kvalitet i uddannelserne, uhæmmet drift mod vækst i institutionerne, tilfældige forskelle i taxametertilskuddet til forskellige uddannelser, og at økonomi i det hele taget har overskygget andre væsentlige uddannelsespolitiske problemstillinger. Den diskussion skal vi ikke inkludere os på her.

Vi vil dog godt påpege nogle af de styrker, som systemet har haft set fra institutionernes synspunkt. Den største fordel ved det nuværende taxametersystem er ubetinget, at det er objektivt, transparent og gennemskueligt. Det er et ubureaukratisk styringssystem, samtidig med, at det har været et enkelt fundament at stå på i planlægnings- og økonomistyringssammenhæng, og at det derfor også har været et væsentligt element i omdannelsen af de oprindelige amts- eller statsdrevne institutioner til selvejende institutioner. Der er næppe heller tvivl om, at de løbende effektiviseringer, der er sket fra 1990'erne til nu, har kunnet gennemføres relativt smertefrit takket været taxametersystemet.

Systemet har endvidere en stor elasticitet indbygget, som let og hurtigt tilpasser bevillingerne til opad- eller nedadgående svingninger i optag. Af egen erfaring fra uddannelsessektoren i starten af halvfemserne ved jeg, at det ikke er en selvfølge i et mere traditionelt bevillingssystem.

SKIFT TIL SLIDE 5

Vi forstår og anerkender, at der er behov for engang imellem at kigge på veletablerede processer og mekanismer for at sikre, at de fungerer hensigtsmæssigt og rummer de rigtige og tidsvarende incitamenter for institutionerne, så disse naturligt understøtter politiske og samfundsøkonomiske mål og visioner. Som det vil være udvalget bekendt, har vi i forbindelse med de tidligere nævnte initiativer som eksempelvis dimensioneringen indtaget en konstruktiv og dialog søgende position.

Vi har stor forståelse for vigtigheden af den samfundsopgave vi løser og forstår til fulde ønsket om at optimere bevillingssystemet, så uddannelsessektoren i endnu højere grad har øje for at uddannelse selvfølgelig skal føre til beskæftigelse og fleksible muligheder for videre og efteruddannelse.

Men vi håber også, at et nyt bevillingssystem kan videreføre nogle af de positive elementer fra taxameterkonceptet og ikke tilføjer en bureaukratisk belastning ud over den, som i stigende grad udspringer af akkrediteringer, udviklingskontrakter og øvrige tilsyn. Og ikke mindst – at det har øje for de forskelligheder, der er en del af den etablerede sektorstruktur.

Ovenstående skal alene ses som et indledende indspark fra vores side. Vi ruster os lige nu til at indgå i en kommende dialog om det nye bevillingssystem og har nedsat en arbejdsgruppe, som skal forsøge at sammenskrive erhvervsakademisektorens input til dialogen.

SKIFT TIL SLIDE 6

Vores forventning er på den anden side så også, at der bliver lejlighed til en grundig "ping-pong" med både politikere og embedsværk. Vi er ikke den største sektor, men dækker et vigtigt uddannelsesområde, som skal levere de menneskelige ressourcer til udvikling af den private sektor i Danmark. Så vi ser frem til processen.

Tak for ordet